

Nr 109.

Ankom till riksdagens kansli den 27 april 1928 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om ävägbringande av utredning och förslag rörande personalens vid mynt- och justeringsverket uppförande på ordinarie stat.

(3:e avd.)

I en inom första kammaren, av herr *Ch. Lindley* väckt motion, nr 5, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att hemställa till Kungl. Maj:t om utredning och eventuellt förslag beträffande mynt- och justeringsverkets personals uppflyttning på ordinarie stat samt utarbetande av bestämmelser för sagda personals pensionering eller ock att andra åtgärder vidtagas, varigenom pensionsfrågan snarast möjligt blir tillfredsställande löst för mynt- och justeringsverkets personal.

I fråga om de skäl, motionären anført till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Såsom i motionen framhållits, ingav den personal, varom fråga är — arbetarpersonalen vid mynt- och justeringsverket — år 1913 framställning till Kungl. Maj:t om ordnande av personalens pensioneringsfråga. Över nämnda framställning anbefalldes mynt- och justeringsverket att avgiva utlåtande. I anledning härav utarbetades inom ämbetsverket och överlämnades till Kungl. Maj:t den 17 november 1913 förslag till pensionslag för viss vid verket anställd personal. Någon framställning till riksdagen i pensioneringsfrågan föranledde dock ej nämnda förslag.

Spörsmålet om en ordnad pensionering för mynt- och justeringsverkets arbetarpersonal har emellertid sedermera alltjämt varit föremål för beaktande från Kungl. Maj:ts sida. I sådant hänseende må erinras, hurusom Kungl. Maj:t genom beslut den 11 juni 1920 uppdrog åt kommunikationsverkens lönekommitté att i enlighet med i statsrådsprotokollet över civilärenden för nämnda dag angivna grunder verkställa utredning och avgiva förslag i fråga om, bland annat, pensionering av viss statsanställd icke-ordinarie personal. Bland de grupper dylik personal, som den avsedda utredningen borde omfatta, nämndes i berörda statsrådsprotokoll jämväl den extra personalen vid mynt- och justeringsverket. Lönekommittén blev dock

*Utskottets yt-
rande.*

icke i tillfälle att utarbete något pensioneringsförslag berörande myntverkets arbetare. Ett av Kungl. Maj:t den 29 juni 1921 meddelat beslut rörande tillsättande av särskilda kommitterade för utredning av vissa till pensionsväsendet hörande frågor] föranledde nämligen viss begränsning i det lönekommittén givna uppdraget i pensionsfrågan. Såsom framgår av statsrådsprotokollet i ärendet, framhöll vederbörande departementschef, att ifrågasvarande kommitterade syntes böra — förutom vissa angivna pensioneringsfrågor — jämväl omhändertaga en del till kommunikationsverkens lönekommitté överlämnade pensionsärenden, bland dessa frågan om pensionering av viss statsanställd icke-ordinarie personal. Det syntes dock departementschefen lämpligt, att kommunikationsverkens lönekommitté även i fortsättningen finge behandla dessa frågor, i vad de avsåge personal vid kommunikationsverken. I enlighet härmed hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte — med återkallande, såvitt anginge annan personal än sådan vid kommunikationsverken, av bland annat det kommunikationsverkens lönekommitté den 11 juni 1920 givna uppdrag att verkställa utredning och avgiva förslag i fråga om pensionering av viss statsanställd icke-ordinarie personal — uppdraga åt särskilda kommitterade att verkställa den av departementschefen åsyftade utredningen.

I följd av Kungl. Maj:ts bifall till denna hemställan tillkom det alltså förenämnda pensionskommitterade, den s. k. 1921 års pensionskommitté, att till behandling upptaga spørgsmålet om en ordnad pensionering för den statsanställda icke-ordinarie personalen, i den mån denna ej tillhörde kommunikationsverken. Efter i ärendet verkställd utredning framlade också sedermera pensionskommittén den 30 november 1925 betänkande med förslag angående pensionering av till arbetarpersonal hänförliga anställningsinnehavare vid försvarsväsendet och allmänna civilförvaltningen. Förslaget i fråga utgick från att arbetarpersonalen skulle genom egna avgifter bidra till sin pensionering. Såsom av betänkandet närmare framgår, skulle den av kommittén föreslagna arbetarpensioneringen jämväl omfatta mynt- och justeringsverkets] arbetare. Över nämnda förslag avgav mynt- och justeringsverket utlåtande den 19 januari 1926.

Pensionskommitténs nyssnämnda förslag har sedermera varit föremål för överarbetning av de år 1926 tillkallade särskilda pensionsakkunniga, den s. k. 1926 års pensionsutredning. I ett den 25 november 1927 avgivet betänkande, över vilket mynt- och justeringsverket] genom Kungl. Maj:ts remiss den 22 februari 1928 anbefallts att yttra sig, har pensionsutredningen framlagt dels ett på avgiftsplikt grundat förslag till tjänstepensionering av arbetarpersonal vid försvarsväsendet och allmänna civilförvaltningen, avseende mera stadigvarande anställd sådan personal, dels ock ett särskilt förslag rörande pensionering av mera tillfälligt anställd arbetarpersonal, utan avgiftsskyldighet för den anställde. Enligt vad pensionsutredningen avsett, skulle mynt- och justeringsverkets arbetare inordnas under nyssnämnda tjänstepensionering.

Även inom riksdagen har mynt- och justeringsverkets arbetares pensionsfråga på senare tid framförts. I anledning av ett av Kungl. Maj:t den 30 november 1922 fattat beslut, att 1921 års pensionskommittés arbeten och utredningar skulle, i vad de avsåge bland annat frågan om den statsanställda icke-ordinarie personalens pensionering, från och med den 1 mars 1923 vila och därefter icke utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande upptagas, hemställdes i en vid 1923 års riksdag väckt motion (II: 179), att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att utredningen angående pensionering av viss statsanställd icke-ordinarie personal måtte — i vad den avsåge annan personal än den vid kommunikationsverken anställda — med återtagande av vad Kungl. Maj:t berörda den 30 november 1922 i detta hänseende beslutat omedelbart igångsättas. Såsom motiv för denna hemställan anfördes i motionen, bland annat, att frågan om den vid mynt- och justeringsverket anställda icke-ordinarie personalens pensionering sedan lång tid tillbaka varit föremål för uppmärksamhet, ehuru något definitivt förslag i ämnet icke förelagts riksdagen till prövning. Riksdagen biföll motionen i fråga.

Såsom av det förestående framgår, föreligga för närvarande förslag till ordnande av pensionsfrågan för mynt- och justeringsverkets personal och utskottet får erinra därom, att innevarande års riksdag i sin skrivelse nr 11 A framhållit vikten av att, bland annat, frågan om ordnandet av tjänstepensioneringen för hittills icke pensionsberättigade grupper av i statens tjänst anställda icke ordinarie befattningshavare snarast möjligt bringas till slutlig lösning. Därjämte vill utskottet framhålla, att, enligt vad utskottet inhämtat, mynt- och justeringsverket i en till Kungl. Maj:t den 14 april 1928 gjord framställning hemställt om viss arbetarpersonals vid verket uppförande å ordinarie stat.

Då sålunda frågan om uppförande å ordinarie stat av sagda personal redan är föremål för Kungl. Maj:ts prövning och, på sätt utskottet ovan framhållit, förslag för övrigt föreligga rörande ordnandet av denna arbetarpersonals pensionsfråga, får utskottet hemställa,

att herr Lindleys ovanberörda motion, I: 5, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 27 april 1928.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS